

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT

**Onderzoek in het kader van
het Onderwijsverslag 2011-2012
bij Openbare basisschool De Venen**

Plaats : Reeuwijk
BRIN-nummer : 18JF
Onderzoeksnummer : 125212
Datum schoolbezoek : 31 januari 2012
Rapport vastgesteld te Zoetermeer op : 9 mei 2012

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 9
	Bijlage 11

1 Inleiding

Op 31 januari 2012 heeft de inspectie basisschool De Venen bezocht in het kader van een landelijk onderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2011-2012. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd. De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksoptzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij
  - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd.
  - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2, 3, 4, 5, 6 en 8.
  - Gesprekken met de directie en de interne begeleiders en met leraren zijn gevoerd.
  - Een eindgesprek met de directie, de interne begeleiders en een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2011 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek De Venen naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool De Venen de kwaliteit van het onderwijs op de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Het betreft hier met name de aspecten: opbrengsten, onderwijsleerproces en kwaliteitszorg.

Basisschool De Venen, sinds enige tijd gehuisvest in een nieuwe multifunctionele accommodatie, tezamen met twee collega scholen en de kinderopvang, wordt geleid door een stevig managementteam, waar de voldoende onderwijskwaliteit vooral in de didactische kwaliteiten van de leraren naar voren komt. Opvallend daarbij is de goede wijze waarop in alle door de inspectie bezochte lessen de afstemming op verschillen in de ontwikkeling van de leerlingen plaats vond.

De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool, als ook die gedurende de schoolperiode, zijn van een voldoende niveau. Wel is in de eindopbrengsten een dalende tendens waar te nemen. Bij de resultaten gedurende de schoolperiode valt het grote verschil op tussen die op technisch en begrijpend lezen en die op rekenen en wiskunde. Bij technisch lezen is zekere daling van de opbrengsten gedurende de schoolperiode te herkennen en voor reken en wiskunde scoort de school consequent hoog.

De school beschikt niet over een onafhankelijke, landelijk genormeerde toets voor het meten van het niveau van de sociale competenties van de leerlingen. Bij gebrek aan deze gegevens heeft de inspectie indicator 1.5 niet kunnen beoordelen.

Basisschool De Venen werkt met groepsplannen, waarin op een duidelijke wijze de groepen in een drietal niveaugroepen zijn ingedeeld. In de uitvoering van de lessen heeft de inspectie steeds een één op één relatie aangetroffen tussen de differentiatie in de uitleg en verwerking van de lesstof en de opzet in de groepsplannen en de lesvoorbereidingen. In alle lessen was sprake van een strak klassenmanagement waarin in rust gewerkt werd en de groep leerlingen die voldoende had aan een korte instructie, tijdens de uitleg aan de andere leerlingen, geconcentreerd kon werken. De analyse van de toetsresultaten, een overzicht van de kindkenmerken en instructiebehoeftes van de leerlingen, vormen de basis voor de groepsplannen, die in alle groepen eenduidig en transparant zijn opgesteld. Hierin en in de lessen zijn de uitgangspunten van handelings- en opbrengstgericht werken duidelijk te herkennen. Daarnaast werd in alle groepen goed gebruik gemaakt van de instructietafel, waar steeds de nadere uitleg aan de zwakkere leerlingen, weloverwogen en op een andere wijze dan de eerste uitleg voor de volledige groep, plaats vond.

De resultaten van de kindgesprekken, die met regelmaat worden gevoerd, worden in de groepsplannen en waar nodig in de individuele handelingsplannen verwerkt.

Vooraf de wijze waarop, in de door de inspectie bezochte kleutergroep, inhoud werd gegeven aan de uitvoering van het groepsplan mag een voorbeeld voor anderen genoemd worden.

De kwaliteitszorg van De Venen is van voldoende kwaliteit. In een uitgebreide managementrapportage legt de directie jaarlijks op een heldere wijze verantwoording af aan de algemene directie en het bestuur.

In het kader van verdere professionalisering van het personeel volgt een aantal leraren cursussen voor onder andere taal-leesspecialist, orthopedagogiek, zorg en gedragsspecialist. Daarnaast is een vierjarig traject in gang gezet teneinde het handelingsgericht werken te implementeren en dat tevens de leidraad is voor het vigerende schoolplan. De school kent vele, vooral inhoudelijke, contactmomenten met de ouders, waaronder koffieochtenden.

Verbeterpunten voor de onderwijskwaliteit

Naast deze positief beoordeelde aspecten vraagt de inspectie aandacht voor een enkel onderdeel waarvan de kwaliteit verbetering behoeft.

De school signaleert problemen bij leerlingen vroegtijdig en op een voldoende wijze. Waar nodig worden individuele handelingsplannen opgesteld, waarvoor echter geen duidelijke normen waarop besloten wordt een dergelijk plan op te stellen, beschikbaar zijn. Dit resulteert in een waarschijnlijk te groot aantal handelingsplannen. Daarnaast zijn te weinig plannen voorzien van heldere, concrete en goed evalueerbare doelen. De meeste doelen in de handelingsplannen zijn globaal of niet in termen van niveauwaarden of vaardigheidsscores beschreven. Derhalve is het voor de school niet goed mogelijk om vast te stellen of de extra ingezette zorg voldoende heeft opgebracht en de plannen zijn daarmee te weinig sturend.

3 Conclusie

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op De Venen op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

Bijlage

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2011. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2011 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			●		
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Kwaliteitsaspect 2 Leerstofaanbod	1	2	3	4
2.1 * Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			●	
2.2 * De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
2.3 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			●	
2.4 * De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	
2.6 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

Kwaliteitsaspect 3 Tijd	1	2	3	4
3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	

Kwaliteitsaspect 4 Schoolklimaat	1	2	3	4
4.4 De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			●	
4.5 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			●	
4.6 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			●	

Kwaliteitsaspect 5 Didactisch handelen	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			●	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	

Kwaliteitsaspect 6 Afstemming	1	2	3	4
6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				●
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				●
6.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 7 Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.		●		
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			●	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	
9.7 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			●	

Naleving wet- en regelgeving		ja	nee
NT1a	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	●	
NT2a	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO)	●	
NT3a	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	●	
NT4a	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	●	
NT4b	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	●	